

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-30

Ärendenummer SFSV-2026-00283

Handläggare

Anna Vinge, Henrik Hellström

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: anna.vinge@socialsydvast.goteborg.se

henrik.hellstrom@socialsydvast.goteborg.se

Yttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg i granskningsskedet

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Sydväst tillstyrker ändring av översiktsplan för Göteborg i granskningsskedet.
2. Socialnämnd Sydväst översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har begärt socialnämnden Sydvästs yttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg i granskningsskedet. Syftet med ändringen av översiktsplanen är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering.

Socialförvaltningen Sydväst föreslår att nämnden tillstyrker ändring av översiktsplan för Göteborg i granskningsskedet.

Förvaltningen har inga väsentliga synpunkter på förslaget i granskningsskedet, men är positiva till de förändringar som gjorts enligt socialnämndens synpunkter i samrådet (mars 2025), samt noterar att det är några frågor som inte har beaktats utifrån tidigare yttrande.

Sista svarsdag är den 8 september 2026.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte gjort någon bedömning utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte gjort någon bedömning utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen är positiv till de delar där socialnämndens tidigare synpunkter har beaktats. I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på hållbarhetsbedömning utan instämmer i den bedömningen.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 19 augusti 2026.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Förslag till ändring av översiktsplan för Göteborg, inklusive samrådsredogörelse, diarienummer Stadsbyggnadsförvaltningen SBF 2024-00784. Se digital länk: goteborg.se/planochbyggprojekt
2. Ändring av översiktsplan för Göteborg- kungörelse om granskning

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har begärt socialnämnden Sydvästs yttrande över ändring av översiktsplan för Göteborg. Granskningstiden pågår mellan 3 juni – 8 september 2026.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade i december 2024 att genomföra samråd om ändring av översiktsplan för Göteborg.

Syftet med ändringen av översiktsplanen är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering. Ändringen av översiktsplanen var ute på samråd i mars 2025.

Ändringen avser en fördjupning för området Södra älvstranden med syfte att möjliggöra stadsutveckling genom utvidgning av innerstaden med traditionell kvartersstad. Fördjupningarna för Mölndalsåns dalgång och för södra Askim ska enligt förslaget arbetas in i översiktsplanen. Vidare innebär förslaget till ändring tematiska tillägg för jordbruksmark och livsmedelsförsörjning, energiproduktion och energilagring, klimatanpassning samt för mobilitet och infrastruktur. Förslaget innehåller även några mindre ändringar.

Södra Askim

Ändringen i Södra Askim innebär att översiktsplanens text kompletteras med nya formuleringar för planeringsreserverna och för tyngdpunkt Sandås. Planeringsreserverna, som främst ligger i Svindal och Gatersered, reserveras för stadsutveckling på mycket lång sikt. Dessa områden omfattar till stor del jordbruksmark vilket kommer att minska bebyggelsepotentialen. Området kring Sandås har potential att förtätas, men infrastrukturen behöver utvecklas, särskilt med avseende på kollektivtrafik. Delar av fördjupningen av översiktsplanen för södra Askim har bedömts inaktuella och utgår. Sammantaget påverkar de föreslagna ändringarna hållbarhetsbedömningen i positiv riktning jämfört med den gällande översiktsplanen.

Jordbruksmark och livsmedelsförsörjning

Uppdraget att ta fram detta tillägg gavs av kommunfullmäktige 2022-12-08. Ändringen syftar till att visa hur jordbruksmarken ska användas och prioriteras i förhållande till andra samhällsintressen för att långsiktigt stärka livsmedelsförsörjningen i Göteborg.

Energiproduktion och energilagring

Uppdraget att ta fram detta tillägg gavs i kommunfullmäktiges budget 2023. Tillägget syftar till att ge förutsättningar att hantera omställningen till ett fossilfritt samhälle, genom rekommendationer kring mark- och vattenanvändning för att underlätta lokal produktion av förnybar energi och utveckla möjligheter för energilagring.

Klimatanpassning

Klimatanpassning blir ett nytt tematiskt kapitel som läggs till översiktsplanen. Kapitlet baseras på översiktsplanen nuvarande inriktningar för klimatanpassning samt tillägget för översvämningsrisker.

Ändringarna består till exempel av ett förtydligande kring beskrivning av kategorierna för samhällsviktig anläggning och anläggning för samhällsservice. Ett större fokus läggs också på planering för varmare stad utifrån att kunskapsläget har ökat.

Mobilitet och infrastruktur

Ändringar och kompletteringar gällande styrning av parkering och delningstjänster samt kring hur staden ska arbeta med planering och användning av befintlig infrastruktur. Kompletteras med en ny inriktning för färdmedelsfördelning i linje med Göteborg Stads mål för minskad klimatpåverkan, samt ett förtydligande gällande funktioner och kvaliteter för cykelplanering.

Strategin *tillförlitlig framkomlighet för godstransporter* kompletteras med nya och ändrade inriktningar för godstransporter.

Riksintressen

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska översiktsplanen visa hur riksintressen tillgodoses. Vid framtagandet och ändring av en översiktsplan har kommunen möjlighet att i dialog med länsstyrelsen både ifrågasätta och ytterligare fördjupa och konkretisera anspråken som pekats ut.

Övriga ändringar

Ändrade reservat och utbredningsområden för kommunikation

På översiktsplanens markanvändningskarta finns ett antal reservat och utredningsområden utpekade. Syftet med dessa är att synliggöra framtida behov av infrastruktur i form av väg eller järnväg. Ett av de här reservaten är för framtida järnväg längs väg 158. Mellan Järnbrottsmotet och Botaniska trädgården redovisar översiktsplanen tre alternativa. Förslag till ändring av översiktsplan innebär att korridor mitt utgår, längs med Dag Hammarskjöldsleden, medan korridor väst och öst kvarstår som alternativ tills vidare. Förslaget är samma som i samrådshandlingen.

Bild 1. De tre olika föreslagna alternativen för järnvägskorridor mellan Järnbrottsmotet och Botaniska trädgården, där korridor mitt föreslås utgå som alternativ.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen är positiv till de ändringar som har gjorts i granskningshandlingen, utifrån nämndens synpunkter i samrådsskedet för temaområdet Mobilitet och infrastruktur, samt ”planera för ett varmare klimat” under temaområdet Klimatanpassning.

Förvaltningen ställer sig frågande till varför beskrivningen i samrådsredogörelsen om att Brottkärrmotets ramper behöver byggas om, inte finns med i granskningshandlingens beskrivande text för Sandås.

Gällande behovet av att peka ut platser för odling av mat i havet, inom tema jordbruksmark och livsmedelsförsörjning, så instämmer inte förvaltningen i stadsbyggnadsförvaltningens ställningstagande. Stadsbyggnadsförvaltningen menar att det inte är aktuellt att peka ut platser på grund av att det är en liten näring i Göteborg och att det konkurrerar med andra mer prioriterade riksintressen som naturvård, totalförsvar med flera. Att både möjliggöra för mindre men växande näringar och skapa en robust stad utifrån framtida förändringar som bland annat totalförsvar, naturvård och klimat, bör vara ett ansvar som ska inkluderas i översiktsplanen. Alla de aspekterna har bäring på den sociala dimensionen för att främja en hållbar utveckling. Ökad konsumtion från odlad mat som alger, musslor och ostron bidrar positivt till klimatet och miljön. Det kan även främja en positiv naturvård istället för att konkurrera. Att möjliggöra för en robust livsmedelsförsörjning utifrån fler näringar är positivt utifrån totalförsvaret. Att bedömningen är att det inte är aktuellt att peka ut platser på grund av att det eventuellt konkurrerar med andra intressen gynnar inte en hållbar utveckling av Göteborgs Stad.

Förvaltningen noterar att synpunkter från samrådet inom avsnittet riksintressen gällande kommunikationsanläggningar inte har beaktats.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter utifrån ställningstaganden till granskningshandlingen, men kvarstår vid inskickade synpunkter i samrådet som inte justerats.

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Lotta Wikström

Avdelningschef Stadsområde,
välfärd och fritid

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör